

Antidoping: om rapporteringsnivåer

Birgit Ranheim, leder Antidopingutvalget (ADU)

Rapporteringsnivåer blir ofte feilaktig omtalt som grenseverdier. En grenseverdi settes for substanser som er endogene eller tilstede i hestens miljø (eks. cortisol eller DMSO), og er beregnet på en annen måte enn substanser som har rapporteringsnivå.

Rapporteringsnivåer (International Screening Limit, ISL's) er i Norden og resten av Europa bestemt av NEMAC og EHSLC. Det er hovedsakelig beregnet rapporteringsnivåer for legemidler som er vanlig brukt og/eller som har markedsføring godkjennelse til hest i Europa. De beregnes ved å bruke farmakokinetiske data om legemiddelet fra hest, og benytter disse for å komme fram til såkalt irrelevante nivåer i urin og/eller plasma. Dette irrelevante nivået blir da legemiddelets rapporteringsnivå. Formålet med disse rapporteringsnivåene er at ikke lave konsentrasjoner som for eksempel kan skyldes forurensning skal rapporteres som en positiv prøve og at det ikke er analysemetodens følsomhet som blir bestemmende for om en avgitt dopingprøve blir betegnet som positiv eller negativ. Dersom en urinprøve inneholder en substans med et rapporteringsnivå er derfor prøven kun positiv dersom konsentrasjonen er over rapporteringsnivået.

Det er altså mer hensiktsmessig og tryggere å bruke legemidler til konkurransehester som har rapporteringsnivå. Da unngår man at lave, og i enkelte tilfeller irrelevante konsentrasjoner av et legemiddel blir rapportert som et positivt funn. To eksempler er NSAID celecoxib som ikke har rapporteringsnivå (og heller ikke har markedsføringsgodkjennelse til hest) og flunixin som har rapporteringsnivå. Et hvert funn av celecoxib i en dopingprøve fra hest blir rapportert som positivt, men for flunixin må konsentrasjonen ligge over rapporteringsnivået for denne substansen dersom prøven skal rapporteres som positiv.

Rapporteringsnivåer blir ikke benyttet dersom det finnes to eller flere substanser i en prøve (den såkalte «cocktailregelen»). Dette er fordi man ønsker å kontrollere at veterinærer eller andre ikke benytter flere legemidler samtidig i lavere doser for å komme under rapporteringsnivåene.

Substanser som har rapporteringsnivåer er angitt under. Substanser som har rapporteringsnivå i både urin og plasma er merket *. Selve rapporteringsnivåene er ikke offentlige i henhold til beslutninger tatt i European Horseracing Liason Committee (EHSLC) og Nordic Medication and Antidoping Committee (NEMAC).

Listen er oppdatert 20. januar 2014.

Acepromazin*
Atropine
Betametason
Bromhexin
Bufotenin

Butorphanol*
Butylscopolamin (N-butylscopolamin)*
Carprofen*
Clenbuterol
Dantrolen
Dembrexin*
Detomidin (som COOH eller OH)*
Deksametason
Diclofenac*
Dimethyltryptamin (DMT)
Dipyron (som 4-MAA)(=metamizol)*
Eltenc
Etamifyllin
Fenylbutazon*
Firocoxib*
Flunixin*
Furosemid*
Guaifenisin
Hordenin
Ibuprofen
Ipratropium
Kamfer
Ketoprofen
Karpofen
Koffein
Lidokain (3-hydroxylidokain)*
Meclofenamsyre*
Mefenamsyre
Meloxicam*
Mentol
Mepivakain (3-hydroxymepivakain)
Metylprednisolon
Morfin (morfinlukoronid)
Naproxen
Nimesulid
Omeprazol
Oxazepam
Prednisolon
Prokain
Romifidin*
Salbutamol
Salicylsyre
Scopolamin
Teobromin
Teofyllin
Tiludronsyre
Triamcinolonacetonid

Trimetoprim*
Vedaprofen*
Xylazin (metabolitt/-er)

Det er bestemt enkelte unntak fra «cocktailregelen», og det er kombinasjoner av:

detomidin og butorphanol
atropin og skopolamin
butylskopolamin og metamizol